

بازسازی سیاره به تنهایی؟!!

مریم عابدینی

انسان برای برطرف کردن نیازهای خود با بهره‌برداری بی‌رویه از آب، خاک و منابع، زیست‌بوم‌ها را دچار

بحران‌های زیست‌محیطی کرده است. این بحران‌ها به قدری گسترده‌اند که اگر سازمانی یا حتی کشوری بخواهد به تنهایی اقدام کند، توان متوقف کردن و احیای زیست‌بوم‌ها را ندارد.

در سال‌های گذشته شاهد برگزاری جشنواره‌ها و کمپین‌هایی برای کاشتن درختان و متعهدشدن ۶۰ کشور برای بازسازی ۳۵۰ میلیون هکتار از مناطق جنگلی به منظور توانمندسازی و هدایت گروه‌ها و افراد در جهت تغییر الگوی مصرف بوده‌ایم، اما این روش‌ها به تنهایی کارساز نبوده‌اند.

عامل اصلی به وجود آمدن چنین مشکلاتی الگوی نادرست مصرف جهانی است. بنابراین باید به فکر آموزش و هماهنگی جهانی اقدامات باشیم. تهیه نقشه ترمیم زیست‌بوم‌ها مهم‌ترین راهکاری است که به منظور هم‌سویی، یکپارچه‌کردن اقدامات و ایجاد جنبشی جهانی می‌باید صورت پذیرد. سازمان ملل متحد سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۱ را دهه بازسازی سیاره زمین نام‌گذاری کرده است. دانشمندان هم برای اینکه بتوانند بهترین نقش را در این بازسازی ایفا کنند، مطالعات خود را روی تغییرات آب و هوا و عواملی که باعث از بین رفتن میلیون‌ها گونه در زیست‌بوم‌ها شده‌اند، معطوف کرده‌اند.

ایده ایجاد بسیج افراد، انجمن‌ها و گروه‌ها خوب است. زیرا در اقدامی جمعی، تمام افراد با هرگونه توان مالی و تخصص، و با ابتکار عمل در محل زندگی خود، به ترمیم و بازسازی می‌پردازند که مقرون به صرفه و عاقلانه است. هر فرد امکانات و تاب‌آوری محیط زندگی خود را به خوبی می‌شناسد و با توجه به آن، با حداقل تجهیزات به بهترین و مناسب‌ترین راهکار دست می‌یابد

متوقف کردن روند تخریب زیست‌بوم‌ها، مانند جنگل که توسط زمین‌خواری، آتش‌سوزی، قطع درختان و غیره تهدید می‌شود، یا خاک‌های کشاورزی که با بهره‌برداری بی‌رویه به شدت فرسایش پیدا می‌کنند و قدرت کشاورزی‌شان را از دست می‌دهند، از جمله مسئله‌های بسیار پیچیده‌ای هستند که ترمیمشان در بلندمدت امکان‌پذیر است و هزینه‌های زیادی به همراه دارد و ممکن است توان مالی سازمان‌ها اجازه انجام این کار را ندهد. این چالش ایده بسیج افراد، انجمن‌ها و گروه‌ها را مطرح کرده است. زیرا در اقدامی جمعی، تمام افراد با هرگونه توان مالی و تخصص، و با ابتکار عمل در محل زندگی خود، به ترمیم و بازسازی می‌پردازند که مقرون به صرفه و عاقلانه است. هر فرد امکانات و تاب‌آوری محیط زندگی خود را به خوبی می‌شناسد و با توجه به آن، با حداقل تجهیزات به بهترین و مناسب‌ترین راهکار دست می‌یابد.

دولت‌ها نیز می‌توانند از یارانه‌ای که برای کارهای کشاورزی، دام‌پروری و غیره می‌پردازند و غالباً عملکردشان نتیجه‌ای جز تخریب ندارد، استفاده حمایتی کنند.

حال در طول دهه بازسازی سیاره زمین، لازم است از طریق برگزاری جشن‌ها و اقداماتی از این قبیل، دیگران را تشویق کنیم در ترمیم و بهسازی محیط زندگی خود شرکت کنند و مانع جنگل‌زدایی، تخریب زمین کشاورزی و... شوند. بی‌شک نتیجه این فعالیت‌ها تغییر الگوی مصرف غلط جهانی خواهد بود.

با توجه به اینکه تهیه نقشه ترمیم برای هر زیست‌بوم کاری اساسی و دشوار است، حتماً باید با تحقیق و مطالعه تنظیم شود تا در کوتاه‌ترین زمان بهترین روش برای احیا و بازیابی سیاره زمین ارائه شود. بنابراین تهیه نقشه‌های ترمیم برای الگوهای بازسازی وظیفه مهمی است که دانشمندان به‌عهده دارند.

زیرا ما به راحتی نمی‌توانیم تجربیاتمان در احیای یک زیست‌بوم را به

**پس اقدامات را با دو
راهکار کوتاه‌مدت که در
بالا ذکر شد و بلندمدت
که گام اساسی بعدی
است، پی می‌گیریم.
راهکار بلندمدت همانا
آموزش کودکان امروز
است که سفیران آینده
هستند. زیرا برای
نگهداری و پاسداشت
دستاوردهای با ارزش این
دهه، باید نسلی آگاه و
مسئول تربیت کنیم**

زیست‌بوم‌های دیگر تعمیم بدهیم. ممکن است عواملی که در یک زیست‌بوم موجب ترمیم می‌شوند، در زیست‌بوم مشابه دیگر مخرب باشد. حتی امکان دارد بازگشت به شرایط قبلی در بعضی از مناطق با تغییرات آب و هوا دیگر امکان‌پذیر نباشد و یا بازگشت به حالت قبل به تخریب تقریباً تمامی یا بخشی از منطقه بینجامد. بنابراین نقش تمام عوامل از جمله تغییرات آب و هوا، بارش، دما و غیره را که می‌توانند در احیای یک منطقه مؤثر باشند، نباید نادیده گرفت.

پس اقدامات را با دو راهکار کوتاه‌مدت که در بالا ذکر شد و بلندمدت که گام اساسی بعدی است، پی می‌گیریم. راهکار بلندمدت همانا آموزش کودکان امروز است که سفیران آینده هستند. زیرا برای نگهداری و پاسداشت دستاوردهای با ارزش این دهه، باید نسلی آگاه و مسئول تربیت کنیم.

والسلام